

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Leaving Certificate 2017

Marking Scheme

Czech

Higher Level

Note to teachers and students on the use of published marking schemes

Marking schemes published by the State Examinations Commission are not intended to be standalone documents. They are an essential resource for examiners who receive training in the correct interpretation and application of the scheme. This training involves, among other things, marking samples of student work and discussing the marks awarded, so as to clarify the correct application of the scheme. The work of examiners is subsequently monitored by Advising Examiners to ensure consistent and accurate application of the marking scheme. This process is overseen by the Chief Examiner, usually assisted by a Chief Advising Examiner. The Chief Examiner is the final authority regarding whether or not the marking scheme has been correctly applied to any piece of candidate work.

Marking schemes are working documents. While a draft marking scheme is prepared in advance of the examination, the scheme is not finalised until examiners have applied it to candidates' work and the feedback from all examiners has been collated and considered in light of the full range of responses of candidates, the overall level of difficulty of the examination and the need to maintain consistency in standards from year to year. This published document contains the finalised scheme, as it was applied to all candidates' work.

In the case of marking schemes that include model solutions or answers, it should be noted that these are not intended to be exhaustive. Variations and alternatives may also be acceptable. Examiners must consider all answers on their merits, and will have consulted with their Advising Examiners when in doubt.

Future Marking Schemes

Assumptions about future marking schemes on the basis of past schemes should be avoided. While the underlying assessment principles remain the same, the details of the marking of a particular type of question may change in the context of the contribution of that question to the overall examination in a given year. The Chief Examiner in any given year has the responsibility to determine how best to ensure the fair and accurate assessment of candidates' work and to ensure consistency in the standard of the assessment from year to year. Accordingly, aspects of the structure, detail and application of the marking scheme for a particular examination are subject to change from one year to the next without notice.

Část 1

1. Vysvětlete vlastními slovy: [5 bodů]

a) epidemie – hromadný výskyt infekčních onemocnění v určité oblasti a v určitém časovém období. Používá se i přeneseně na vše, co se šíří mezi lidmi, např. epidemie digitálních technologií apod.

b) imunita – odolnost organismu proti choroboplodným zárodkům nebo jedům, obecně odolnost proti nemoci. Používá se také ve smyslu vynětí osob z působnosti zákonů, trestní nedotknutelnost, např. poslanců nebo diplomatů.

c) „syndrom vyhoření“ – burnout, ztráta profesionálního zájmu nebo osobního zaujetí u příslušníka pomáhajících profesí nebo vyhoření jako výsledek procesu, v němž lidé velice intenzivně zaujatí určitým úkolem nebo ideou ztrácejí své nadšení. Nejpodstatnějším znakem je chronický stres vycházející z pracovní činnosti, který může být doprovázen další zátěží z osobního života, sociálního i fyzikálního okolí atd.

d) „pokusní králíci“ – někdo, kdo se zúčastní nějakého pokusu, je na něm něco testováno.

e) „evropský kontext“ – zasazený do rámce Evropy, spojený s evropskými tradicemi a evropskou kulturou, vycházející z jednotné historické zkušenosti, stejného náboženství.

2. Vysvětlete na základě textu rozdíl mezi alfa a beta vlnami. [5 bodů]

Jedná se o dvě různé frekvence vibrace mozku, alfa vlny jsou vlny „klidové“, ve kterých je mozek kreativní a využívající intuici. Beta vlny jsou oproti tomu vlny „pohybu“, vyšší kmitočty, kdy je mozek neustále připravený k akci, pořád v napětí, ve stresu, jsou to okamžiky, kdy člověk dokáže i zapomenout na základní lidské potřeby, například najíst se.

3. Popište princip fungování soukolí „holicího strojku“. [5 bodů]

Snažíme se vykonat nějakou činnost rychleji, abychom měli víc času na to, abychom vynalezli přístroj, který nám umožní onu činnost vykonat ještě rychleji. Je to začarovaný kruh, ze kterého se těžko dostává ven.

4. Popište na základě textu, proč se lidé chlubí psychickou nemocí, jako je syndrom vyhoření nebo workholismus. Co to vypovídá o naší společnosti? [5 bodů]

V současné době je moderní mít nabitý diář, nestíhat termíny, být velmi pracovně vytížený, pokud někdo trpí syndromem vyhoření, znamená to, že hodně pracuje, hodně vydělává, je to jakýsi společenský status. Pokud někdo nemá nacpaný diář, znamená to, že není dostatečně dobrý, protože ho „nikdo nechce“. O naší společnosti to vypovídá, že se nám převrátily hodnoty, že mnohem důležitější je pro nás práce, společenský status, který vyplývá z toho, jak moc pracujeme a vyděláváme, a tedy i jaký máme dům, jakým jezdíme autem, kam jedeme na dovolenou. Ztrácíme přirozené a tradiční hodnoty, jako je rodina, přátelé, společný čas, kdy prostě nic neděláme, jenom jsme. Společnost jede na plné obrátky a my se musíme přizpůsobit a zrychlit, jinak vypadneme z kola ven. Otázka k diskusi

je, zda je to tak správně, objevují se lidé, kteří se to snaží dělat jinak. Ale jde najít nějaký kompromis? Prostor pro vlastní názor.

5. Proč je pro náš mozek dostat důležité dostat se do stavu zvaného „flow“? [5 bodů]

Flow je v psychologii stav plného tvůrčího zaujetí. Tento stav je důležitý, protože mozek se dostane do stavu, kdy jsme v klidu a vykonáváme nějakou činnost pro činnost samotnou, nikoli pro výsledek, stejně jako malé děti. V tomto „klidovém“ stavu se reorganizují naše mozkové buňky, třídí se paměť a zpracovávají se nově nabyté informace. Je to základ pro uvědomování si sebe sama, své identity.

6. „Nejmocnější zbraní na světě jsou informace. Aktuálně to vypadá, že ji lidstvo obrátilo proti sobě.“ (odst. 1) - vyjádřete vlastní názor na toto tvrzení. [5 bodů]

Úkolem je vlastními slovy vysvětlit, proč mohou být informace tak mocnou zbraní a proč si autor myslí, že ji lidstvo obrátilo proti sobě, případně lze polemizovat, pokud si někdo myslí opak. Jakýkoliv názor je ale potřeba vlastními slovy zdůvodnit. Vlastní vysvětlení: vlastními slovy, bez opsání frází z textu.

Poznámka: V částech 2 a 3 jsou odpovědi posuzovány podle následujících kritérií:

1. Srozumitelný záměr – uchazeč rozumí otázce a ví, jak začít s odpovědí – 30 %.
2. Souvislost odpovědi – uchazeč užívá odpovídající a vhodnou slovní zásobu, styl odpovědi je jasně strukturovaný a cílevědomý – 30 %.
3. Efektivita jazyka – uchazeč je schopen komunikovat v jazyce jasně a plynule – 30 %.
4. Pravidla: gramatika, pravopis – 10 %.

Část 2 [30 bodů]

Na základě textu napište komentář o 100–150 slovech na toto tvrzení: „Pokud ji (honbu za štěstím) bereme příliš vážně, stane se z jejího hledání největší neštěstí.“

Vlastní názor na uvedené tvrzení, lze vyjádřit souhlas i nesouhlas, pomocí argumentů z textu i vlastní zkušenosti. Cokoliv, co se vymkne kontrole, nás může učinit nešťastnými, protože se neustále ženeme za něčím vysněným, a reálný život nám pak proteče mezi prsty. Vlastními slovy, bez opsání frází z textu.

Část 3 [40 bodů]

Napište esej (minimum 300 slov) na jedno z následujících témat:

1. Filozof 17. století Descartes řekl: „Myslím, tedy jsem.“ (Cogito ergo sum) - Kam jsme se posunuli od doby Descarta? Je možné tuto myšlenku stále uplatnit na dnešní dobu? Vyjádřete vlastní názor.
2. „Můj názor je stejně dobrý jako tvůj, a všechny názory by měly být hodnoceny stejně.“ – vyjádři svůj názor na toto tvrzení v kontextu moderního světa a zejména s odkazem na sociální média.

Jasně psaná kompozice, odpovídající tématu, se souvisle organizovanými myšlenkami, srozumitelným záměrem a rozumným vyjadřováním.

